

Poézia – 8. ročník (podľa učebnice Literatúra v pohode)

1. Ku charakteristike doplň druh lyriky:

_____ lyrika sa často vyskytuje v ľudovej slovesnosti, hlavnou témou básni je láska.

Lyriku, ktorá vznikla pod silným vplyvom prírody, autorom učarovala jej krása a jedinečnosť, nazývame _____.

Základným žánrom _____ lyriky je modlitba. Autor sa zhovára s Bohom, prosí ho alebo ďakuje.

2. Prečítaj si ukážku a odpovedz:

Neplakali oči moje

Nespjali sa ruky moje,

Nekričali ústa moje

vo dne ani v noci,

pomoc neprosili,

o velikej trýzni

len zatvrdli a nespali

len ovisli pozdĺž tela

len sa ticho spytovali,

mnoho čiernych nocí.

bez vlády a sily.

kde tie city zmizli.

Autorka v básni opisuje:

- a.) radosť z nového vzťahu
- b.) dôležitosť lásky a pokoja v živote človeka
- c.) bezmocnosť, túžbu po samote a koniec lásky

Urč schému a druh rýmu:

schéma - _____, druh - _____

Z básne vypíš epiteton: _____

Pomenuj podčiarknutý básnický prostriedok: _____

3. Aký žáner použil Ľubomír Feldek v ukážke Pod' sa so mnou poprechádzať do polí?

4. Ako vníma Ján Smrek v básni Mne dedinčanka stepilá skutočnosť, že odišiel bývať na iné miesto?

Banujem, že som halenu

a strechu domu slamenú

zamenil a šiel v iný kraj,

kde obledol môj obličaj.

4. Prečítaj si úryvok a vyrieš úlohy:

A čo je mladosť? – Dvadsaťpäť rokov?

Z ktorej básne pochádza úryvok, kto je jej autorom?

Ružových tvári hlad' jará?

Či údov sila? Či strmosť krokov?

Z ktorej generácie spisovateľov pochádza?

Toto sa všetko zostará!

*Mladosť je túžba živá po kráse,
je hlas nebeský v zemskom ohlase,
je nepokoj duší svätý,
je tá mohutnosť, čo slávu hľadá...*

Ako nazývame básnický prostriedok, ktorý v ukážke končí otáznikom?

Vypíš z úryvku jednu metaforu - _____

jeden epiteton - _____

Pomenuj podčiarknutý básnický prostriedok? _____

Využíva autor v úryvku sylabický veršový systém? ÁNO - NIE

Svoje tvrdenie odôvodni: _____

5. S menom ktorého autora sa spájajú tieto pojmy?

básnik - rozprávky - Nové modlitbičky - vysokoškolský učiteľ - Básnik sa modlí za deti

6. Vysvetli, prečo píšeme zámená Ty, Ťa, Tvoj... v modlitbách s veľkým začiatočným písmenom?

7. Pomenuj básnické prostriedky:

ako nežná palma súšou v pustine - _____

v objem sladký - _____

plamenným krídlo šibe hor' - _____

les ako popísaná strana - _____

troch nebies slasti prijímať - _____

pod akým nebom blúdi vtáčik môj? - _____

8. Doplň:

autor	dielo	druh lyriky
	Pozdrav	
Kamil Peteraj		
	Si – či nie?	
	Ukrutnica	
Lýdia Vadkerti-Gavorníková		

Poézia – 8. ročník (podľa učebnice Literatúra v pohode) - riešenie

1. Ku charakteristike doplň druh lyriky:

___ **Lúboštná** ___ lyrika sa často vyskytuje v ľudovej slovesnosti, hlavnou témou básni je láska.

Lyriku, ktorá vznikla pod silným vplyvom prírody, autorom učarovala jej krása a jedinečnosť, nazývame ___ **prírodná** ___.

Základným žánrom ___ **náboženskej** ___ lyriky je modlitba. Autor sa zhovára s Bohom, prosí ho alebo ďakuje.

2. Prečítaj si ukážku a odpovedz:

Neplakali oči moje

Nespjali sa ruky moje,

Nekričali ústa moje

vo dne ani v noci,

pomoc neprosili,

o velikej trýzni

len zatvrdli a nespali

len ovisli pozdĺž tela

len sa ticho spytovali,

mnoho čiernych nocí.

bez vlády a sily.

kde tie city zmizli.

Autorka v básni opisuje:

a.) radosť z nového vzťahu

b.) dôležitosť lásky a pokoja v živote človeka

c.) bezmocnosť, túžbu po samote a koniec lásky

Urč schému a druh rýmu:

schéma - ___ **a b c b** ___, druh - ___ **prerývaný** ___

Z básne vypíš epiteton: ___ **čiernych nocí** ___

Pomenuj podčiarknutý básnický prostriedok: ___ **personifikácia** ___

3. Aký žáner použil Ľubomír Feldek v ukážke Pod' sa so mnou poprechádzať do polí?

___ **lyrický rozhovor** ___

4. Ako vníma Ján Smrek v básni Mne dedinčanka stepilá skutočnosť, že odišiel bývať na iné miesto?

Banujem, že som halenu

a strechu domu slamenú

zamenil a šiel v iný kraj,

kde obledol môj obličaj.

___ **ľutuje, že odišiel z dediny preč** ___

4. Prečítaj si úryvok a vyrieš úlohy:

A čo je mladosť? – Dvadsaťpäť rokov?

Ružových tvári hľad' jará?

Či údov sila? Či strmosť krokov?

Toto sa všetko zostará!

Mladosť je túžba živá po kráse,

je hlas nebeský v zemskom ohlase,

je nepokoj duší svätý,

je tá mohutnosť, čo slávu hľadá...

Z ktorej básne pochádza úryvok, kto je jej autorom?

Marína – Andrej Sládkovič

Z ktorej generácie spisovateľov pochádza?

štúrovská generácia (romantizmus)

Ako nazývame básnický prostriedok, ktorý v ukážke končí otáznikom?

básnická (rečnícka) otázka

Vypíš z úryvku jednu metaforu - napr. mladosť je túžba živá po kráse

jeden epiteton - hlas nebeský, v zemskom ohlase

Pomenuj podčiarknutý básnický prostriedok? anafora

Využíva autor v úryvku sylabický veršový systém? ÁNO - **NIE**

Svoje tvrdenie odôvodni: verše nemajú rovnaký počet slabík

5. S menom ktorého autora sa spájajú tieto pojmy?

básnik - rozprávky - Nové modlitbičky - vysokoškolský učiteľ - Básnik sa modlí za deti

Milan Rúfus

6. Vysvetli, prečo píšeme zámená Ty, Ťa, Tvoj... v modlitbách s veľkým začiatočným písmenom?

označujú Boha

7. Pomenuj básnické prostriedky:

ako nežná palma súšou v pustine - prirovnanie

v objem sladký - epiteton

plamenným krídlo šibe hor' - metafora

les ako popísaná strana - prirovnanie

troch nebies slasti prijímať - metafora

pod akým nebom blúdi vtáčik môj? - básnická (rečnícka) otázka

8. Doplň:

autor	dielo	druh lyriky
Pavol Országh-Hviezdoslav	Pozdrav	prírodná
Kamil Peteraj	Príbeh bez konca	lúbostná
Mária Rázusová-Martáková	Si – či nie?	náboženská
Krista Bendová	Ukrutnica	lúbostná
Lýdia Vadkerti-Gavorníková	O lese	prírodná

